

KALARA OSU MOSES

BA LOE NA

YENESIS

Atie lë si ai Mot

Bësal. 104: 2. Min. 17: 24-28

Yes. 45: 7. 2 Kòr. 4: 6

1 A mëtari, Zamba nga tie yob ai si. [2] Si e nga bë azam-zam-zam ai mfulëmfu; dibi a nga bë à edòa yob; Nsisim Zamba o nga bë hë o foñan à mëndim ya yob.

3 Ndò Zamba a nga dzo na: Engëngëñ e bòk; ndò engëngëñ e nga bò. Zamba a nga yën na, engëngëñ e nga bë mbëñ; ndò Zamba a nga kandi engëngëñ ai dibi; 5 Zamba a nga yole engëngëñ na, Amos, ai dibi ki ndò a nga yole na, Alu. Ndò ngoge e nga bò, kidi e nga bò fë, amos osu.

6 Ndò Zamba a nga dzo na: Nyëm ò bòk à bizëzañ mëndim, o kandi fë mëndim ai mëndim. Ndò Zamba a nga bò nyëm, a kandi fë mëndim më nga bë à nyëm si ai mëndim më nga bë à nyëm yob.

8 Ndò a nga bò nala. Ndò Zamba a nga yole nyëm na, Yob. Ndò ngoge e nga bò ai kidi e nga bò fë, amos baè.

9 Ndò Zamba a nga dzo na: Mëndim më në à yob à si më kogan fufulu hom mbòk, nkodë si o yënëne fë. Ndò a nga bò nala.

10 Zamba a nga yole nkodë si na. Si, ai mëndim ya më nga man koan fufulu a yole mò na, Mañ. Ndò Zamba a nga yën na a nga bë mbëñ. Ndò Zamba a nga dzo na: Si e faga bilòk, bile bi wumuñ mvòn, ai bile bibuma bi wumuñ bibuma ya bi në mvòn dzaba, ele esë ayòn die à si mu.

12 Ndò a nga bò nala. Si e nga fâ bilòk, bile bi wumuñ mvòn anë mëyòn maba mëbën, bile bi wumuñ bibuma ya mëyòn maba,

ele esë anë akiaè die. Ndò Zamba a nga yën na a nga bë mbëñ. Ndò ngoge e nga bò 13 ai kidi e nga bò fë, amos lala. Ndò Zamba 14 a nga dzo na: Mimfie mi bòg à nyëm në mi kandi amos ai alu; ndò fë mi bòk mëndëm ai biyòn mimbu ai mëmos ai mimbu, mi bòk fë mimfie à nyëm yob në 15 mi vë mfie à si mu. Ndò a nga bò nala. Ndò a nga bò mimfie minnën mibaè, mfie 16 nnëñ o dzoegé ai amos, mfie yëgan o dzoegé ai alu; a nga bò fë atitie. Ndò 17 Zamba a nga tèle dò à nyëm yob në lë vë mfie à si mu, në lë dzoe ai amos ai 18 alu, ai në lë kandi mfie ai dibi. Ndò Zamba a nga yën na a nga bë mbëñ. Ndò 19 ngoge e nga bò, kidi e nga bò fë, amos nyini.

Ndò Zamba a nga dzo na: Mëndim më 20 vaa etitib bëvëvë bikokoma, anòn a yëlégë à yob à nyëm yob. Ndò Zamba a nga tie 21 bodo bë zòa mañ ai vëvë ekokoma asë a foñan, ndzò mëndim më nga vë, anë mëyòn maba më në, ai onòn mëfab osë anë ayòn die. Ndò Zamba a nga yën na a nga bë mbëñ. Ndò Zamba a nga maa bò, 22 nye na: Biean, mi foe, mi dzalëgan mëndim ya mañ, anòn a foe fë à si mu. Ndò ngoge e nga bò, kidi e nga bò fë, 23 amos tana.

Ndò Zamba a nga dzo na: Si e vaa 24 bëvëvë bikokoma anë mëyòn maba më në: biyëm ai ba biwowònò ai ba tsidi ya si anë mëyòn maba më në. Ndò a nga bò nala. Ndò Zamba a nga bò ba tsidi ya 25 si anë mëyòn maba më në ai biyëm anë mëyòn maba më në, ai ba dzomo asë a wòn à si anë ayòn die a në. Ndò

Zamba a nga yën na a nga bë mbëñ.

- 26 Ndò Zamba a nga dzo fë na: Mbògan mod à ehégélë dzaan, anë efulan dzaan; mbò bë dzoe kòs ya mañ, ai anòn ya nyém yob, ai biyém, ai si esë nyina, ai ba 27 dzomo asë a wòn à si. Nala Zamba a nga tie mod à ehégélë dzie emën, à ehégélë Zamba ndzò a nga tie nye; a nga tie bò 28 nnom ban ñga. Ndò Zamba a nga maa bò, a dzo ai bò na: Biean, mi foe, dzalëgan si, mi dzoe dzò; dzoegan fë kòs ya mañ, ai anòn ya nyém yob ai vëvë dzom asë 29 a foñan à si. Ndò Zamba a nga dzo na: Yën sik, më manëya minë vë ele esë ya wum mvòn, ndzò e në à si mu esë, ai ele esë e në mvòn ya ebuma dzie; bia yi minë 30 bò bidi. Ndò fë abë tsid esë ya si, abë onòn osë ya nyém, abë ba dzomo asë a wòn à si, e dzom esë e bëlë nhébë enyiñ, më manëya vë nyuman elòk anë bidi.
- 31 Ndò a nga bò nala. Ndò Zamba a nga yën na, e dzom esë a nga man bò, yën sik, e nga bë eyëgan mbëñ. Ndò ngoge e nga bò, kidi e nga bò fë, amos samëna.

- 2** Nala yob ai si bi nga sòndò tieban, 2 fufulu ai minkunda miaba misë. Ndò amos zamgbala ngò Zamba a nga sòndò esie dzie ya a nga bò, ndò a nga wòè amos zamgbala à esie dzie esë ya a nga man bò. 3 Ndò Zamba a nga maa amos zamgbala, a fubu wò, asu amos te ngò Zamba a nga wòè à esie dzie esë ya a nga man bò à ntieranë biëm.

*Akom lë fam ban mininga
Yën. 1:26-28. 1 Kòr. 15:45-49
Ak. 22:1,2; 2:7*

- 4 E mana më në mëbonde më yob ai si abok bi nga tieban. Amos ya YEHOVA 5 Zamba a nga bò si ai yob. hala ele ziñ ya fiaè ya bë ki bò à si mu, tò elòk ziñ ya fiaè ya bë ki fâ: – asu hala YEHOVA Zamba a bë ki nò mvën à si mu, ndò fë 6 tégë ai mot ya a sie si; hë nkud o bëdë à yob o sòg à si, ngò o haa si esë mëndim – 7 ndò YEHOVA Zamba a nga kom mot ai mëtsò ya si, ndò a nga vundu nhébë ya enyiñ à mimbil ya dzoe die; ndò mod a nga bò vëvë ekokoma.

Afub ya Eden

Ndò YEHOVA Zamba a nga be afub à 8 Eden, à ntolé dzob; hom te ngò a nga fudi mot ya a nga man kom. YEHOVA 9 Zamba a nga bò në si e fâ ele esë e në abëñ à yën ai mbëñ à ndian, ai ele ya enyiñ à têtëm afub fë, ai ele ya yëm mbëñ ai abe.

Osoe o nga bë o sòg à Eden o haa afub 10 mëndim, akorogo hala ndò o nga kân fal enyiñ. Dzoe ya e nyu osu a në Pishòn; ngò 11 wa bo man ngum si ya Havila, hom te ngò gold a në; ndò fë gold ya si te a në mbëñ; 12 bdellium ai akòg oniks bi në we. Dzoe ya 13 osoe baè a në Gihòn; ngò o në e wu wa bo man ngum si ya Kush. Dzoe e wu lala 14 a në Hiddekel, ngò wa sigi à ntolé dzob ya Asirya. Osoe nyini ngò o në Efrat.

YEHOVA Zamba a nga tòè mot a toe nye 15 à afub ya Eden në a sie dò, a kalëga fë dò. Ndò YEHOVA Zamba a nga bënde mot, 16 nye na: O dzaak ele esë ya afub; hë ele 17 ya yëm mbëñ ai abe, ndzò o bë di, amu amos wa yi di dzò, wa yi wu vë awu.

Ndò YEHOVA Zamba a nga dzo na: 18 Lë së ki mbëñ na, fam e tòbò etam, ma yi nye bò nka ya a yëan ai nye. Ndò 19 YEHOVA Zamba a nga bò ai mëtsò, ba tsidi asë ya fiaè ai anòn asë ya nyém, ndò a nga zu ai bia abë mot në a yën anë mbol a yole bia; ndò e dzoe asë mod a nga yole vëvë ekokoma asë, ndò a nga bò dzoe die. Mod a nga yole biyém bisë moe, ai anòn 20 asë ya nyém, ai tsid esë ya fiaè; hë mfaa mod a ndzi ki yën nka a yëan ai nye etëre. Ndò YEHOVA Zamba a nga yali mod oyò 21 mëlòm, a toa oyò nala, ndò a nga tòè mviaè dzie, a man fë dib hom te ai minson; e mviaè ya YEHOVA Zamba a nga tòè abë 22 mot ndzò a nga bò ai dzò mininga, a sò ai nye abë mot. Ndò mod a nga dzo na: 23

Eyòn dzi hëñ, evës ya bivës biama dzi, ai nson ya minson miama nyu; a yi loeban na, Mininga, asu ya a nga nònëban abë Fam.

Asu te ndò fam ya yi lig esia ai nnyia, a kë 24 lad ai ñga, bë ntoa nson mbòk. Bò bëbâna 25 bë nga toa minsò, fam ban ñga, hë tégë té wogan osòn.

*Nkuan Mot**Mat. 4:1-11. 2 Kòr. 11:3. 1 Tim. 2:14*

- 3 Nyò e nga bë mëkën e lodo ba tsidi asë ya fiaè YEHOVA Zamba a nga bò. E nga dzo mininga na: Yë Zamba a nga dzo fòa na: Të mina di ele esë ya afub ngâ?
- 2 Ndò mininga a nga dzo nyò na: Bi në di
3 bibuma ya bile ya afub; vë ebuma ya ele e në à têtëm afub, Zamba a nga dzo na: Të mina di dzò, tò a namba dzò, në mi za
- 4 wu. Vë nyò a nga dzo ai mininga na:
5 Mina yi ki wu awu. Asu Zamba a yëm na, amos mia yi dzò di, mis mâñ ma yi kuibam, mi ntoa fë hë anë Zamba, mi
- 6 yëmën mbëñ ai abe. Mininga a nga yi yëm na, ele e nga bë mbëñ à ndian, mbol e nyëbë fë nala à mis, ai ele ya nyanda asu ya vë mot fëk, ndò a nga fad ebuma ya etëre, a nga di; ndò fë a nga vë nnom ya ban nye bë nga toa, nye fë a nga di.
- 7 Ndò mis maba bëbâna më nga kuibam, bë nga yëm fë na, bë nga bë minsò, ndò bë nga man lat kie faige, bë nga bò bëbën bibui mëndzak.
- 8 Mbol bë nga wok kiñ YEHOVA Zamba abog a wulugu à afub etëre à mfëb ngongoge, ndò fam ban ñga bë nga kë sòbò YEHOVA Zamba à bile ya afub
- 9 etëre. Ndò YEHOVA Zamba a nga loe
10 mot, nye ai nye na: O në he? Ndò a nga dzo na: Më wok kiñ dzoe à afub etëre, ndò ma kòn wòni asu ya më në nsò, ndò
- 11 më sòlò. Nye ai nye na: Za a karë wò na, o në nsò, yë o diya ebuma ele ya më nga
12 kili wò na, të wa di? Mot na: E mininga ya o nga vë na bi nye bi tòbò, nnye a hë vë ma ebuma ele, ndò maa më di.
- 13 Ndò YEHOVA Zamba a nga dzo ai mininga na: Za dzama o hë bò di? Mininga na: Nyò ndzò e duk ma, ndò më
- 14 di. Ndò YEHOVA Zamba a nga dzo ai nyò na:

Asu ya o bò e dzam di,
o në biyòè alodo biëm bisë,
alodo fë ba tsidi asë ya fiaè;
wa yi wulu ai abum,
o dzaa fë mëtsò mëlu mësë ya enyiñ dzoe.

Ma yi bò ziñ à zañ dzoe ai mininga, 15
ai à zañ mvòn dzoe ai mvòn mininga,
ndzò ya yi wò tsaa nlo,
vë wò wa yi dzò tsaa etinda.

Abë mininga, nye na:

Ma yi bulu nënë mintie mie ai mënnòn
bum moe,
wa yi bie bòn ai mintie;
miñyian mie mia yi bò abë nyò nnom,
nnye fë a yi wò dzoe.

Abë fam, nye na:

Asu ya o nga wok kiñ nyò ñga,
o nga di ebuma ele ya më nga kili wò na:
Wa yi dzò bò të di,
si e bòk biyòè amu wò;
wa yi di biëm ya etëre ai ndzuk mëlu
mësë ya enyiñ dzoe;
dza yi wò fâ biyò ai ndoe;

wa yi fë di bilòk ya fiaè.
Wa yi di mbañëla à eduduk ya asu doe 19
akui anë wa yi dugan à mëtsò,
asu ya o nga nònëban abë mò;
o në mëtsò,
wa yi fë dugan à mëtsò.

Ndò mod a nga yole mininga dzoe na, 20
Efa, asu nnyë a nga bò nnyia ya bëvëvë
bësë. Ndò YEHOVA Zamba a nga bò 21
Adam ban ñga mimbòt bikob, a bòdò bò
mia.

Ndò YEHOVA Zamba a nga dzo na: 22
Yëñ sik, mod a ntoya anë mbòa ya abë
bia, à ñyëman mbëñ ai abe; në a za barë
sam wò woe a nònò ele ya enyiñ, a dî, a
nga niñ fë kòm – asu te YEHOVA Zamba 23
a nga tsidanë nye à afub ya Edën, na a kë
sie si ya a nga nònëban etëre. Amana a nga 24
man tsidan mot, ndò a nga tèle békërubim
à ntolé dzob ya afub Edën, ai mkpadi
mëkon wa kilan mimfaa misë, në bi kala
zën ya ele ya enyiñ.

MFUFUB BIBEL
NNOM ELAT AI MKPAMAN ELAT
Société Biblique
Cameroun-Gabon
La Sainte Bible en langue Beti
The Bible in Beti
UBS-EPF 1987-1M-63P